

Be My Eyes – storitev vrste »posodi mi oči«

Pomoč ljudem z okvaro vida v trenutku, ko jo potrebujejo

Marino Kačič

Published in the [magazine Rikoss](#) / Facebook [Rikoss](#) / Comment or contact [e-mail](#)

Be My Eyes prinaša v življenje ljudi z okvaro vida revolucijo, podobno kot jo je izum prenosnega telefona. Če je prenosni telefon v družbo vpeljal komunikacijo kadarkoli in od koderkoli, je Be My Eyes vpeljal v življenja ljudi z okvaro vida možnost takojšnje pomoči tipa »opiši mi, ker ne vidim« kadarkoli in kjerkoli. Storitev Be My Eyes (prevedeno »Bodi moje oči«, pomensko pa »posodi mi oči«) omogoča takojšnjo pomoč slepim in slabovidnim, kjerkoli se nahajajo, in to 24 ur na dan / 7 dni v tednu / 365 dni na leto. Ko uporabnik potrebuje pomoč, klikne na gumb v telefonu, in oglasi se eden od trenutnih 620 tisoč prostovoljcev, ki ima takrat čas, in opiše tisto, kar klicatelj potrebuje oziroma v kar usmeri kamero telefona. Enostavno, hitro in brez obveznosti.

Kaj je Be My Eyes?

Be My Eyes je brezplačna in hitra storitev, ki jo lahko ljudje z okvaro vida (slepi in slabovidni) uporabljajo preko istoimenske aplikacije na pametnem telefonu. En klik na gumb in v nekaj sekundah se javi prostovoljec, ki pomaga opisati, kar človek z okvaro vida potrebuje. To stori tako, da uporabnik usmeri kamero v zeleno smer, prostovoljec mu pa opiše. Storitev nadomesti običajno pomoč sorodnikov, prijateljev ali sosedov, ki najpogosteje nudijo pomoč, ko oseba z okvaro vida potrebuje kratek opis, kot na primer: številke na položnicah, rok uporabnosti na živilih, kombiniranje barv pri oblačilih, uporaba programa na računalniku, prečkanje ceste, izbira hrane na polici v trgovini in podobno (več o praktični uporabnosti v nadaljevanju).

Avtor storitve Hans Jørgen Wiberg (tudi sam močno slaboviden) je v intervjuju, ki sem ga z njim opravil 28. 11. 2017, povedal, da so ga k iskanju rešitve za pomoč »tukaj in zdaj« spodbudile izkušnje, ki jih je dobil pri prostovoljnem delu s slepimi in slabovidnimi. Spoznal je, da ljudje sicer dobijo pomoč, večinoma pa ne tisti hip, ko jo potrebujejo. Pomoč, ki jo dobijo od pomagajočih, je sicer vedno hvalevredna, žal pa mnogokrat prepozna ali vsaj nepraktična za vsakdanje življenje. Na primer, informacijo o roku trajanja na hrani ali opis barve srajce, ki se bo ujemala s puloverjem, potrebuješ takoj in ne, kadar imajo drugi čas. Be My Eyes pa omogoča ravno to: en klik v telefonu in že je tukaj pomoč v obliki opisa, ki ga ravno ta trenutek uporabnik potrebuje. S tem postane življenje tekoče in bolj funkcionalno. Nekateri so to opisali z besedami: »Sedaj sem pa čisto zares neodvisen!«

Po dveh letih priprav, zbiranja denarja in ekipe strokovnjakov, so v začetku 2015 izdali prvo verzijo Be My Eyes. Mediji so bili zelo zainteresirani in so informacijo o inovaciji hitro širili. Prostovoljci so bili navdušeni in se prijavljali za pomoč onkraj vseh pričakovanj. Uporabniki pa so počasi spoznavali, da jim storitev lahko popolnoma spremeni življenje. Danes Be My Eyes deluje v več kot 160 državah po celem svetu. V sistem je trenutno vključeno preko 620 tisoč prostovoljcev in 48 tisoč uporabnikov po celem svetu (EU, severna in južna Amerika, Afrika, Indija, Kitajska itd.) Slovensko govorečih prostovoljcev je trenutno 213 in le 17 uporabnikov. Upajmo, da bo ta prispevek spodbudil prostovoljce in še bolj uporabnike, da začnejo tudi v Sloveniji uporabljati storitev Be My Eyes v širšem obsegu.

Kako Be My Eyes deluje?

Sistem Be My Eyes je zasnovan kot samopostrežna skupnost: uporabniki z okvaro vida kot tudi prostovoljci se samodejno prijavijo v sistem. Aplikacijo Be My Eyes si preprosto namestijo (velja za oboje – tako uporabnike kot prostovoljce) na svoj pametni telefon in se ob tem registrirajo. Takoj za tem se storitev že lahko neomejeno uporablja. Pomembno je, da je storitev brezplačna in dostopna dobesedno preko celotnega dne. Človek, ki potrebuje pomoč v obliki »opiši mi to, ker ne vidim«, preprosto v aplikaciji klikne na gumb »pokliči prvega prostovoljca«. Prostovoljec mu opiše, kar potrebuje. Po končanem opisu se mu prijazno zahvali in s tem je aktivnost za oba zaključena. Nihče nima nobene obveznosti več.

Čeprav uporabnik lahko kliče 24 ur na dan, je sistem urejen tako, da prostovoljcev ne vznemirja med 21:00 zvečer in 8:00 zjutraj. To pomeni, da se klic v nočnem času usmeri k prostovoljcem, ki živijo v drugem časovnem pasu, v katerem je v tistem trenutku ura po lokalnem času med 8:00 zjutraj in 21:00 zvečer. Večina klicev dobi odziv v 10 sekundah, praktično vsi klici pa znotraj 20 sekund. To je mogoče zato, ker se je za prostovoljce prijavilo skoraj 12 krat več oseb, kot je vseh uporabnikov. Avtorji storitve ugotavljajo, da so prostovoljci enako navdušeni in hvaležni, da lahko pomagajo. Kako to? Preprosto, saj večina ljudi rada pomaga, če ne porabi veliko časa in jih to ne zavezuje za prihodnje. V primeru storitve Be My Eyes se prostovoljec lahko nahaja kjerkoli (doma, v službi, na poti, v trgovini) in za kratek čas sprejme klic ter da drugemu na voljo »svoj vid«. Zanimivo je, da je do 90 % vse pomoči opravljene v manj kot 2 minutah.

Kratka navodila za uporabo oz. uspešen klic

Klici v programu Be My Eyes so lahko tako dolgi ali kratki, kot je za vaše namene potrebno. Do prostovoljcev bodite vedno vljudni, vendar se ne čutite dolžni z njimi kramljati ali se pogovarjati v prazno, razen, seveda, če si sami to želite. Zapomnite si, da je Be My Eyes popolnoma brezplačna aplikacija in jo lahko uporabljate toliko, kolikor želite.

Ko prostovoljec prevzame klic, naredite tole:

1. Prostovoljca prijazno pozdravite in se predstavite le s svojim imenom.
2. Povejte, kaj potrebujete.
3. Usmerite kamero v objekt, ki je predmet vašega klica, in za potrditev vprašajte prostovoljca, ali objekt jasno vidi. Kamero premikajte, če je potrebno.

4. Prostovoljcu se zahvalite za njegov/njen čas. (Zavedajte se, da v času prejema klica prostovoljci opravljajo vsakdanja opravila.

Primeri za kaj se lahko Be My Eyes uporablja

Obstaja nešteto načinov, na katere uporabniki vključijo Be My Eyes v svoje dnevne opravke, da jim življenje in aktivnosti tečejo bolj gladko. Be My Eyes je izjemno koristen pri kuhanju, čiščenju, prepoznavanju pravih izdelkov ali branju prehranskih sestavin. Spet drugi pokličejo na pomoč prostovoljca, kadar morajo naravnati svoj termostat, poiskati izgubljeni ali padli predmet, razvrstiti škatle, zagotoviti, da je svetlost luči ustrezno nastavljena, ali za katere koli druge opravke doma, v drugih zgradbah ali kjerkoli zunaj. Za uporabo Be My Eyes ne potrebujete povezave prek Wi-Fi, zato ga zlahka uporabljate kjerkoli, tudi na prostem.

10 pogostih načinov, na katere ljudje uporabljajo Be My Eyes:

1. Iskanje izgubljenih ali padlih predmetov
Na primer: Kje je uhan, ki mi je v kopalnici padel na tla? Kam sem postavil svojo športno kapico?
2. Opisovanje fotografij, slik ali drugih umetniških predmetov
Na primer: Kaj predstavlja ta kip? Kakšne so barve ali razpoloženje na tej sliki?
3. Barvno ujemanje ali opisovanje barv
Na primer: Ali se ta srajca ujema z mojo jakno? kateri par čevljev je črne barve?
4. Branje etiket na gospodinjskih predmetih
Na primer: Ali je to čistilo za okna ali za kopalnico? Šampon ali balzam za lase?
5. Branje z računalniškega zaslona, kadar spletne strani niso dostopne ali ko bralniki zaslona niso na voljo
Na primer: Moj prenosnik se je nepričakovano ponovno zagnal – ali mi lahko pomagate prek prijavnega zaslona?
6. Nakupovanje v trgovinah
Na primer: Kakšno vrsto piškotov imam v roki?
7. Ugotavljanje roka trajanja na embalaži s pokvarljivim blagom
Nihče ne želi jesti hrane s pretečenim rokom uporabe ...
8. Seznanjanje z novimi okolji
Na primer: Ali je to ulica, ki jo iščem? Kje je električna vtičnica v tej hotelski sobi?
9. Razlikovanje med prehralnimi izdelki
Na primer: Rjavi fižol ali stročji fižol? Paprika ali feferon?
10. Ugotavljanje časa prihodov ali odhodov v javnem prevozu (avtobusi, vlaki itd.)
Na primer: Kaj piše na ekranu, koliko minut je do prihoda naslednjega vlaka?

Be My Eyes poleg funkcionalnosti spreminja tudi koncept pomoči

Be My Eyes je več kot le praktična pomoč, saj nehote spreminja tudi dosedANJI koncept oz. pomen in predstavo o pomoči

1. sprememba, ki se tiče kraja in časa: z uporabo aplikacije Be My Eyes lahko uporabnik z okvaro vida dobi pomoč, kjerkoli se nahaja in ob kateremkoli času dneva

(24 ur na dan / 7 dni v tednu / 365 dni na leto). Tega pri neposredni pomoči nikakor ni možno zagotoviti.

2. sprememba, ki se tiče povračila za pomoč: ko uporabnik dobi pomoč preko Be My Eyes, se prostovoljcu zahvali in s tem je zaključena njegova obvezanost. V običajnem svetu se je treba prostovoljcu še nekako oddolžiti, na primer posedeti z njim na kavici, si drugače vzeti čas, paziti, da ga prevečkrat ne prosimo za pomoč, pa še vedno ostane občutek, da se nisi dovolj oddolžil.

3. Sprememba, ki se tiče ohranjanja zasebnosti: pri pomoči preko Be My Eyes uporabnik ohrani intimo in zasebnost, ki ju pri neposredni pomoči ni. Predstavljajte si, da ženska opravi test nosečnosti in potrebuje pomoč pri odčitavanju vrednosti na testerju. Nekdo drug potrebuje informacijo z bančnega izpiska, ni pa navdušen, da bi mu sosed pri tem pomagal. Tretji pa morda želi opis fotografije, ki jo je dobil od potencialne partnerke, ki jo je spoznal na spletu. Sprašuje se, ali ni morda pomanjkljivo oblečena?

Izkušnje testiranja in mnenje

Potem, ko sem pred nekaj meseci namestil aplikacijo Be My Eyes in jo prvič preizkusil, sem nekako pozabil na to. Nekega dne pa sem bil nepričakovano povabljen na proslavo, ki se je začela čez 3 ure. Bilo je pomembno, da sem resnično dobro in skladno oblečen. Šel sem do soseda, a žal ni bilo nikogar doma. Žal tudi nihče od prijateljev ni bil dostopen na Facetime (aplikacija na iPhonu za video telefoniranje), da bi mi lahko povedal, katera srajca in suknjič se najbolj skladata. V tej stiski sem se spomnil, da pravzaprav lahko to povprašam preko Be My Eyes. Poklical sem in mlajša gospa mi ni povedala le barve posameznih srajc, ampak tudi svetovala, kaj bi se najbolj skladalo. Bil sem navdušen. Podobno opažam pri drugih uporabnikih, ki so si že namestili Be My Eyes. So navdušeni, hkrati pa je potreben določen čas, da to postane del vsakdanje miselnosti: pomoč lahko dobim kadarkoli in kjerkoli se nahajam.

Be My Eyes v življenja ljudi z okvaro vida prinaša revolucijo, in sicer na podoben način, kot je prenosni telefon prinesel revolucijo v življenja in delovanja naše družbe nasploh. Prenosni telefon je vpeljal v življenja ljudi povezavo za namene komunikacije in to kadarkoli in kjerkoli, Be My Eyes pa je vpeljal v življenja ljudi z okvaro vida povezavo za namene »opiši mi, ker ne vidim«, kadarkoli in kjerkoli. Sedaj se je oboje združilo in ni čudno, da uporabniki doživljajo, da so »sedaj pa čisto zares neodvisni in samostojni«. Menim, da je to šele začetek možnosti, ki jo je Be My Eyes s svojo revolucionarno idejo vnesel v življenja ljudi z okvaro vida. Radoveden sem, kakšne oblike storitve in za kakšne potrebe se bodo še razvile?

Vse informacije in možnost prenosa aplikacije na svoj telefon dobite na spletni strani <http://bemyeyes.com/>

Tukaj pa je film, ki prikazuje uporabnost Be My Eyes v različnih okoliščinah <https://www.youtube.com/watch?v=Y7bxIR-MxxM>